

Scenariusz zajęć bibliotecznych

V

“Widzę Cię”

Cele:

- integracja i poznanie się grupy
- zrozumienie jak to czego i z czego się uczymy wpływa na nasze postrzeganie świata
- poznanie różnych perspektyw na rzeczy dobrze znane
- poszerzenie wiedzy o świecie

Uczestnicy:

młodzież w wieku 13-15 i 16-18 lat

Czas trwania:

60 - 90 minut

Metody i techniki:

burza mózgów, dyskusja w grupach i na forum, szkicowanie

Materiały:

kartki A4, pisaki, mapy świata (link do zbioru map różnych), atlasy z mapą świata (wykorzystanie zbiorów bibliotecznych)

Literatura:

<https://www.national-geographic.pl/artukul/swiat-nie-jest-taki-jak-sie-nam-wydaje>

<https://truestory.pl/odwzorowanie-merkatora-jak-mapa-swiate-klamie/>

<https://www.crazynauka.pl/mapa-ktora-nie-klamie-o-wygladzie-ziemi/>

Przebieg zajęć

1. Przedstawienie się i zapoznanie młodzieży.

Poza podaniem imienia, mogą też powiedzieć, do której chodzą klasy, szkoły.

2. Zawarcie kontraktu z młodzieżą.

- w zajęciach uczestniczymy dobrowolnie;
- ważne jest, by słyszeć się wzajemnie i dlatego gdy jedna osoba mówi, inni słuchają;
- odnosimy się do czyjegoś zachowania, a nie do tego jaki on jest;
- mówimy tyle, ile chcemy i możemy powiedzieć;
- zachęcamy do bycia aktywnym

3. Integracyjnie

Grupa spaceruje po sali z 3 pytaniami: „W jakim nastroju przyszedłeś/przyszłaś na warsztat?”; „Co sprawiło, że się dzisiaj uśmiechnęłaś/uśmiechnąłeś?”, „Gdybyś nie był(a) teraz na tym warsztacie, to co byś teraz robił(a)”?

4. Osoba Prowadząca (OP) prosi młodzież o narysowanie na kartkach mapy świata, tak jak ją pamiętają. Ważne by używali wyraźnych kolorów i korzystali ze swej pamięci, bez zaglądania do internetu oraz przez ramię kolegom i koleżankom (5 minut)

Gdy są już gotowi, kładą mapy przed sobą stając w kręgu.

OP zadaje kolejne pytania i zostawia czas na wypowiedzi:

Od czego zaczęliście rysować mapy? W jakim porządku? (od lewej, od prawej, z góry, na dół, od środka)

Jak to wygląda z proporcjami?

Czy ujęliście wszystkie kraje? Kto ma na mapie Antarktydę? A kto Japonię? Grenlandię czy Nową Zelandię? Kto ma Ghanę? Mauritius?

W czym wasze mapy są różne? W czym są podobne?

Gdzie jest Polska? Gdzie jest Ukraina? (Inny kraj, z którego pochodzą osoby w grupie)

Skąd bierze się nas obraz mapy świata?

Kto decyduje jak taka mapa wygląda?

Grupa dzieli się na międzykulturowe pary, a OP pokazuje wydruk albo prezentuje slajdy różnych różnych map (chińska, upside down/do góry nogami, projekt Petersa) i po każdej pyta:

Co was w tej mapie zaskakuje?

Każda para podaje jedną rzecz, z uważnością by nie powtarzać tego, co już zostało powiedziane przez innych. Minimum jedna runda odpowiedzi.

Na koniec OP pyta wszystkich:

Co czujecie patrząc na takie mapy?

OP wyjaśnia, że ta mapa świata, którą znamy ze szkoły, to tzw. mapa Merkatora, niderlandzkiego kartografa żyjącego w XVI wieku i która nie odzwierciedla wyglądu rzeczywistego świata.

Druga mapa pokazuje perspektywę Pacyfiku i jest używana w Chinach, Indonezji. Choć i tam w atlasach szkolnych króluje Merkator.

Trzecia, Galla-Petersa jest odzwierciedleniem rzeczywistych rozmiarów lądów i ich relacji do siebie.

Czwarta, to rezultat wyniku szkolnego projektu edukacyjnego z Nowej Zelandii powstałego na fali sprzeciwu wobec tego, że dzieci muszą się uczyć o świecie z map, na których prawie nie widać ich kraju.

OP dopytuje w dalszej części i zaprasza do dyskusji

Czym jest mapa?

Jaki ma ona wpływ na postrzeganie innych krajów? A na postrzeganie siebie?

OP podsumowuje dyskusję i prosi o zapisanie na mniejszych kartkach odpowiedzi na pytania:

- z jakiego kraju pochodzi twój ulubiony pisarz/pisarka?
- film lub serial jakiej produkcji oglądasz najczęściej?
- jakie znasz polskie /ukraińskie zespoły muzyczne?

- gdzie na świecie produkuje się najwięcej filmów? (Bollywood - Indie i Nollywood - Nigeria)
- jakie jest twoje ulubione danie?

Ponownie w parach międzykulturowych opowiadają swoje odpowiedzi.

Na forum polecają sobie tytuły książek czy filmów, które NIE pochodzą z USA ani Wielkiej Brytanii.

5. Na koniec OP pyta, co ich zaniepokoiło w dzisiejszych zajęciach, co zabierają z sobą.

Wskazówka dla OP

Zapoznanie się z krótkimi artykułami z różnych źródeł zapewni OP informacje potrzebne do przeprowadzenia warsztatu. Można też w większej mierze wykorzystać zbiory biblioteczne, o ile znajdują się w nich stare mapy. Ważne jest pozostawienie przestrzeni do refleksji nad tym, jak to czego się uczą w szkole, przyjmują za pewnik, wpływa na to jak postrzegają siebie samych, oceniają inne kultury, widzą rolę swojego kraju itd. Można przytoczyć, że wielu osobom w Europie, pełnoskalowa wojna w Ukrainie pokazała jak wielkim jest ona krajem tak terytorialnie, jak i ludnościowo.

Mapa Merkatora w wersji oryginalnej

<https://historia.org.pl/wp-content/uploads/2019/03/Mapa-%C5%9Awiata-Gerarda-Merkatora-z-1587-roku.jpg>

Autorka: Agnieszka Szczepanik